

ОМБУДСМАН ЗА ДЈЕЦУ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Broj: 942-6-UP/25

Dana, 05.09.2025. godine

MINISTARSTVO PROSVJETE I KULTURE REPUBLIKE SRPSKE
MINISTARSTVO PORODICE OMLADINE I SPORTA REPUBLIKE SRPSKE
MINISTARSTVO ZDRAVALJA I SOCIJALNE ZAŠTITE REPUBLIKE SRPSKE
n/r ministra Borivoje Golubić
n/r ministra Selma Čabrić
n/r ministra Alen Šeranić

PREDMET: Unapređenje sistema osiguranja djece u školama i sportskim klubovima u Republici Srpskoj

Poštovani,

Na osnovu pritužbi roditelja, kao i uvida u praksu isplate osigurane sume u slučajevima povreda djece tokom boravka u školama ili učešća u sportskim aktivnostima u klubovima, Ombudsman za djecu zapaža da postoje značajni nedostaci u važećem sistemu dobrovoljnog osiguranja. Najčešći problemi odnosi se na:

- nisku visinu osigurane sume u odnosu na stvarne troškove liječenja i rehabilitacije,
- nedovoljnu informisanost roditelja o uslovima i obimu pokrića koje osiguranje pruža,
- neujednačenu praksu među obrazovnim i sportskim ustanovama u pogledu izbora osiguravajućih kuća i sadržaja osiguravajućih polisa.

Radi toga, Ombudsman za djecu, saglasno članu 7. Zakona o Ombudsmanu za djecu ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 103/08, 70/12), Ministarstvu prosvjete i kulture, Ministarstvu porodice, omladine i sporta, te Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite podnosi sljedeću

INICIJATIVU

da zajednički, u cilju unapređenja sistema osiguranja djece u školama i sportskim klubovima u Republici Srpskoj, djeluju kroz sljedeće mjere:

- 1. Uvođenje minimalnih standarda osiguranja**, što podrazumijeva izradu jedinstvenih standarda za osiguranje djece u školama i sportskim klubovima, koji bi obuhvatali:
 - Minimalnu osiguranu sumu,
 - Obavezno pokriće (liječenje, transport, rehabilitacija i psihološka podrška),
 - Prethodno potpisanu saglasnost roditelja uz potpunu transparentnost polise.

2. Transparentnost i informisanje:

- Presentacija više ponuda roditeljima s jasno naglašenim razlikama,
- Pisana saglasnost roditelja nakon potpunog uvida u informacije,
- Redovan inspekcijski nadzor nad primjenom obaveza.

3. Subvencionisanje dijela premije iz budžeta, te zaključivanje kolektivnih ugovora sa osiguravajućim kućama.

PRAVNI OSNOV

UN Konvencija o pravima djeteta

Član 3.

U svim aktivnostima koje se tiču djece od primarnog značaja su interesi djeteta bez obzira na to da li ih sprovode javne ili privatne institucije za socijalnu zaštitu, sudovi, administrativni organi ili zakonodavna tijela.

Države članice se obavezuju da djetetu obezbjede takvu zaštitu i brigu koja je neophodna za njegovu dobrobit, uzimajući u obzir prava i obaveze njegovih roditelja, zakonitih staratelja ili drugih pojedinaca koji su pravno odgovorni za dijete i preduzimaju u tom cilju sve potrebne zakonodavne i administrativne mjere.

Države članice se staraju da institucije, službe i ustanove koje su odgovorne za brigu ili zaštitu djece budu u skladu sa standardima koje su utvrdili nadležni organi, posebno u oblasti sigurnosti i zdravlja i broju i podobnosti osoblja, kao i stručnog nadzora.

Zakon o predškolskom vaspitanju i obrazovanju ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 79/2015, 63/2020, 64/2022) propisuje:

Član 41.

Tokom boravka u ustanovi, predškolska ustanova je dužna kolektivno osigurati svu djecu od povreda i nesretnog slučaja.

Zakon o osnovnom obrazovanju i vaspitanju ("Službeni glasnik Republike Srpske" 81/22) propisuje:

Član 8. stav 7. i stav 8.

Škola je dužna da sprovodi mjere i propiše način, postupak i smjernice zaštite i bezbjednosti djece tokom boravka u školi, kao i svih aktivnosti koje organizuje škola, u saradnji sa nadležnim organom jedinice lokalne samouprave, te da propiše periodičnu procjenu rizika od opasnosti u školskom objektu, u saradnji sa nadležnim organima iz određene oblasti.

Učenici imaju pravo na zaštitu i bezbjednost u školskoj zgradi, na prilazu školi i van školskog objekta i školskog dvorišta za vrijeme ostvarivanja vaspitno-obrazovnog rada ili drugih aktivnosti koje organizuje škola.

Zakon o srednjem obrazovanju i vaspitanju ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 41/18, 35/20, 92/20, 55/23) propisuje:

Član 7. stav 7. i stav 8.

Škola je dužna da sprovodi mjere i propiše način, postupak i smjernice zaštite i bezbjednosti učenika tokom boravka u školi, kao i svih aktivnosti koje organizuje škola, u saradnji sa nadležnim organom jedinice lokalne samouprave, te da propiše periodičnu procjenu rizika od opasnosti u školskom objektu, u saradnji sa nadležnim organima iz određene oblasti.

Učenici imaju pravo na zaštitu i bezbjednost u školskoj zgradi, na prilazu školi i van školskog objekta i školskog dvorišta za vrijeme ostvarivanja obrazovno-vaspitnog rada ili drugih aktivnosti koje organizuje škola.

Zakon o sportu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 79/20) u relevantom dijelu propisuje:

Član 30.

1) Sportska organizacija dužna je da zaključi ugovor o osiguranju svog sportiste i lica koje obavlja stručne poslove u sportu od posljedica nesrećnog slučaja za vrijeme obavljanja sportske aktivnosti.

2) Osigurana suma na koju mora biti ugovoreno obavezno osiguranje po jednom sportisti iz stava 1. ovog člana ne može biti niža od 3.000 KM za slučaj smrti sportiste i 6.000 KM za slučaj trajnog gubitka opšte radne sposobnosti sportiste, ili sposobnosti da se bavi sportskim aktivnostima.

3) U slučaju da sportska organizacija nije zaključila ugovor iz stava 1. ovog člana, dužna je da nadoknadi štetu koju pretrpi sportista koji nije osiguran i lica koje nije osigurano, a koje obavlja stručne poslove u sportu.

Ova inicijativa je od posebnog značaja jer ima za cilj da doprinese ostvarivanju i unapređenju prava djeteta na zaštitu, zdravlje i sigurnost, koja su zagarantovana domaćim zakonodavstvom i međunarodnim dokumentima, uključujući i Konvenciju o pravima djeteta Ujedinjenih nacija.

Trenutna praksa u kojoj su djeca osigurana na niske iznose premije, dovodi do situacija da porodice ostaju bez odgovarajuće finansijske i zdravstvene podrške u slučaju povreda djeteta, čime se s jedne strane ugrožava pravo djeteta, a s druge stvara nepovjerenje prema obrazovnim i sportskim, ali i cjelokupnom sistemu.

S obzirom na broj djece koja svakodnevno borave u školama i sportskim ustanovama, kao i na činjenicu da povrede u takvom okruženju nisu rijetkost, jasno je da je neophodno sistemski urediti pitanje njihovog osiguranja. Na taj način bi se povećao nivo zaštite djece, stvorilo sigurnije i podsticajnije okruženje za svako dijete u kojem bi se moglo slobodno razvijati i baviti obrazovnim i sportskim aktivnostima bez straha od posljedica povreda. Preduzimanje predloženih mjera je stoga neophodno, kako se prava djece ne bi posmatrala formalno, nego suštinski kroz stvarnu zaštitu i podršku u situacijama kada im je to najpotrebnije.

Uzimajući u obzir prethodno navedeno, Ombudsman za djecu u skladu sa svojim ovlaštenjima, u cilju dodatne zaštite djece i sprječavanja postupaka koja dovode do povreda prava djece, podnosi gore navedenu Inicijativu, te očekujemo da nas o preduzetim mjerama obavjestite u roku od 60 dana od dana prijema Inicijative saglasno članu 9. Zakona o Ombudsmanu za djecu ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 103/08, 70/12).

S poštovanjem,

Ombudsman za djecu

Gordana Rajić

